

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผู้เขียน นายภาณุวัฒน์ ไชยมะโน

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ไร่ไพพรรณ	อภิชาติพงษ์ชัย	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ คุณฤ	ณ ลำปาง	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ฉันทนา	สุวรรณธาดา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมกับการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ ผู้ให้ข้อมูลคือ เกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านขยายผลใหม่ 8 หมู่บ้านในอำเภอคอยสะเก็ด และกิ่งอำเภอแม่อน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ จำนวน 112 คน และเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าร่วมจำนวน 139 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Simple Random Sampling) รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบไคสแควร์

ผลจากการวิจัยพบว่า เหตุผลที่เกษตรกรตัดสินใจเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ มากที่สุด คือ ต้องการเพิ่มรายได้ รองลงมา คือ ต้องการปัจจัยการผลิต และเหตุผลที่เกษตรกรตัดสินใจ

ใจไม่เข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ มากที่สุด คือ พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม รองลงมาคือขาดแหล่งเงินทุน

ผลจากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ ได้แก่ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในครอบครัว ตำแหน่งทางสังคม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร และเงินทุน

ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ ได้แก่ ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน รายได้ทางการเกษตรน้อยลง พื้นที่ถือครองในการเกษตรน้อยเกินไป ดินในพื้นที่ทำการเกษตรมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร ภาระหนี้สิน และแหล่งน้ำในการทำการเกษตรไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเนื่องจากโครงการขยายผลมีกิจกรรมให้เกษตรกรเลือกหลากหลายหลักสูตร จึงทำให้เกษตรกรไม่สามารถทราบข้อมูลได้ทั้งหมด เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ควรหมั่นเข้าไปพบปะกับเกษตรกร บอกข่าวสาร สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการขยายผล การฝึกอบรมและกิจกรรมต่างๆ เพื่อเกษตรกรจะได้ทราบข่าวสารและสามารถเข้าร่วมโครงการตามที่ศูนย์ฯ จัดขึ้น ส่วนด้านเงินทุนนั้นควรให้หน่วยงานอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเกษตรกรด้วย เพื่อเพิ่มช่องทางและโอกาสให้แก่เกษตรกร

Thesis Title **Factors Affecting Farmers' Decision on Participating Extension Project of the Huai Hong Khrai Royal Development Study Centre**

Author Mr. Panuwat Chaimano

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai	Chairperson
Assoc. Prof. Dusdee Nalampang	Member
Lect. Dr. Chuntana Suwanthada	Member

Abstract

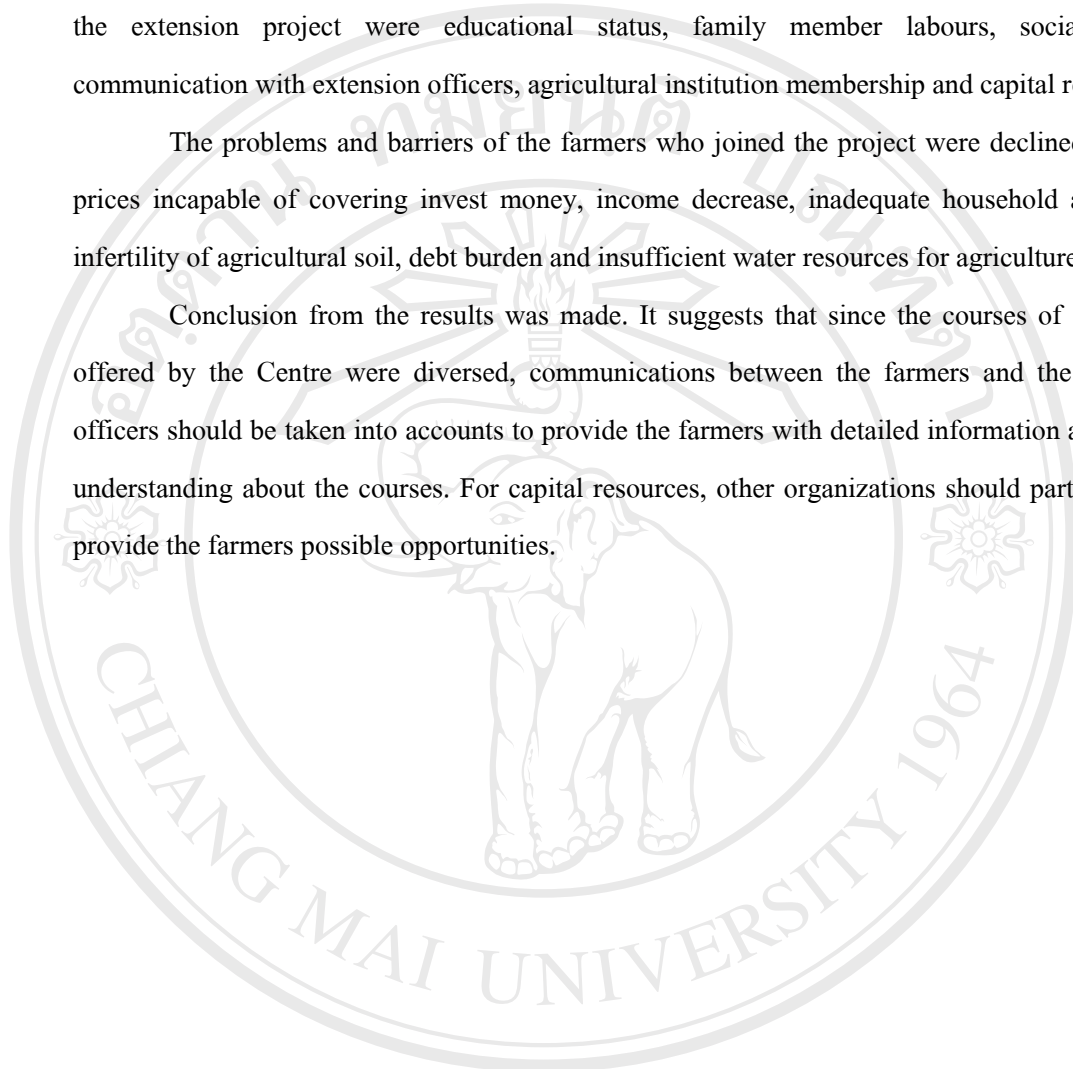
The objectives of this research were to study factors affecting farmers' decision on participating Extension Project of the Huai Hong Khrai Royal Development Study Centre as well as relationships of the farmers and their personal fundamental needs, social economic factors on decision making and problems and barriers concerned. The data were taken from farmers in 8 of the Centre extended villages in Doi Saket district and Mae On sub-district. Specimen of population were allocated into 2 groups, one of 112 farmers registered for the Centre's extension project and another of 139 farmers not attending the project. These samples were obtained via the sampling method of systematic simple random sampling. Data collection was done through questionnaires then analyzed statistically through percentages, arithmetic means, maximum and minimum values, standard deviation and Chi — square tests.

Form research findings, it was found that major reasons for joining the project were income increasing and access to production facilities, respectively. For those not attending the projects, the major reasons were improper agricultural land and lack of capital resources.

From hypothesis test, it was found that factors affecting farmers decision on participating the extension project were educational status, family member labours, social status, communication with extension officers, agricultural institution membership and capital resources.

The problems and barriers of the farmers who joined the project were declined product prices incapable of covering invest money, income decrease, inadequate household area size, infertility of agricultural soil, debt burden and insufficient water resources for agriculture.

Conclusion from the results was made. It suggests that since the courses of extension offered by the Centre were diversified, communications between the farmers and the Centre's officers should be taken into accounts to provide the farmers with detailed information and better understanding about the courses. For capital resources, other organizations should participate to provide the farmers possible opportunities.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved